SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991

IZ KS KOLEZIJA

Kako obnavljamo ceste?

V krajevni skupnosti Kolezija smo imeli na začetku iztekajočega se srednjeročnega obdobja 42 odstotkov skupne dolžine cest v gramozu. Za obnovo le-teh smo na zboru občanov v decembru 1984 evidentirali:

Mencingerjevo (cca 1000 m), severni del **Rezijanske** (115 m), severni del **Soške** (110 m), severni del **Zbašnikove** (105 m), **Doberdobska** (130 m), **Čepovanska** (140 m), Filipičeva (100 m) in Devinska (200 m).

Vse naštete ulice so bile sprejete tudi v srednjeročni plan 1986–90 pri takratni KSLO. Plan KSLO je kasneje v svoji realizaciji doživel več rabalansov, ki so spreminjali prioritete in tudi vire financiranja. Nastali so programi KPL, programi KS ter skupni programi občina – KS in končno še program 0,47 odstotkov BOD (po sklepu SML). Za ulice uvrščene v plan KS, so morali krajani prispevati nepovratno 15 odstotkov predračunske vrednosti.

Spomladi leta 1988 smo imeli že izdelane vse potrebne projekte za obnovo. Septembra 1988 pa je bil že tudi pripravljen investicijski program, ki je vseboval vsa potrebna finančna izhodišča za financiranje predvidene rekonstrukcije, ki bi bila končana v letu 1990. Z rebalansom plana KSLO je iz programa KS izpadla Mencingerjeva cesta, ki naj bi se financirala po programu KPL, oziroma po skupnem programu občina – KS. Devinska pa je bila uvrščena v sklop izgradnje Kardeljeve ceste. V programu KS pa je ostalo 6 ulic, pri katerih pa je bilo finančno sodelovanje krajanov pogoj za pričetek del. V letu 1989 nam je KSLO v planu zagotovila 250 takratnih milijonov, kar je v tistem času zadoščalo za tri ulice. Na podlagi ankete smo se odločili za Čepovansko, Doberdobsko in Soško ulico. S krajani smo se dogovorili o fiksnem znesku, ki so ga plačali na hišo in po podpisu tripartitne pogodbe je izvajalec KPL TOZD Komunalne gradnje pričel z deli. Ob pričetku del smo se dodatno pričeli pogajati še s prebivalci Zbašnikove in IMK, da bi uredili istočasno tudi del Mencingerjeve in Zbašnikovo. KSLO je bila takrat pripravljena zagotoviti sredstva, če zberemo potreben delež sofinanciranja. IMK je takrat pokazal posluh za svoje okolje in skoraj v celoti pokril delež KS.

Še posebej se zahvaljujemo:

– Inštitut za metalne konstrukcije, Mencingerjeva 7, SCT Inženiring, Marketing, Titova 38, Ljubljana, Mercator Dolomiti, Trnovski pristan 2, in zasebniki ter podjetniki: Tomaž Pečenko, Gerbičeva 50, Ivan Šimenc, Smrtnikova 3, Aleksander Oberc in Aleksander Dermulc, Devinska 9, Aleksander Pirnat, Koseskega 25, Peter Podržaj in Mihaela, Valjavčeva 18

V letu 1990 sta nam preostala še Rezijanska ulica in Filipičeva. Prva je bila obnovljena, druga pa ne, ker bi bila zaradi neurejene kanalizacije predraga. Po ukinitvi KSLO je njene obveznosti prevzel MS KGPZ, ki nam je po programu za ceste za leto 1990 odobril 209.196,00 din. To je ob sofinanciranju krajanov zadoščalo za rekonstrukcijo Rezijanske ulice. Tu moramo pripomniti, da zaradi majhnega števila hiš ob Rezijanski ulici in visoki predračunski vrednosti, krajani sami ne bi mogli v celoti prispevati podpisane soudeležbe. Na pobudo sveta KS, nam je pri tem izdatno priskočila na pomoč drobno gospodarstvo in nekatere delovne organizacije, ki delujejo v naši KS.

Žal sta nam ostali ne rekonstruirani Filipičeva ulica iz programa KS in Mencingerjeva iz skupnega programa občina – KS. Pristojna komisija pri svetu KS je že v dogovoru s podjetjem Vodovod-kanalizacija in MS KGPZ za ureditev infrastrukture in vozišča Filipičeve ulice, ki bi se predvidoma izvršilo v prvi polovici leta 1991. Z Mencingerjevo ulico pa izgledi niso tako obetavni, ostaja v prioriteti. Z ozirom na neugodno gospodarsko situacijo menimo, da smo v KS Kolezija srednjeročno obdobje 1986–90 dobro zaključili in se zahvaljujemo vsem odgovornim iz bivše KSLO in MS KGPZ, ki so imeli posluh za naše probleme.

Posebno zahvalo smo dolžni še našim podjetjem, ki so nas izdatno finančno podprli. To so IMK, Mercator in SCT. Posebej bi se zahvalili še vsem obrtnikom in podjetnikom v KS Kolezija. Brez njihovega prispevka, programa rekonstrukcij gramoznih cest v naši KS ne bi mogli realizirati.

SVET KS KOLEZIJA

USTANAVLJAMO OLEPŠEVALNO DRUŠTVO

Na Galjevici ne maramo smeti, grmovja in kopriv!

Najbrž ni naselja, kjer med lastniškimi parcelami in hišami ni tudi nekaj metrov zemljišča, ki ni od nikogar. Tam je običajno pravo leglo nečimrnosti, malomarnosti in zanikrnosti. Se pač bolj držimo neotesanega pravila: »Odvrzi, toda ne na svoje, na sosedovo tudi ne, da ne bo zamere. Kam pa? Na občinsko – na nikogršnje«!

Tudi pri nas v KS Galjevica je tako. Res, da tega prostora ni veliko, toliko ga pa je, da nam je v napoto, jezo pa tudi sramoto. Čeprav je ta del predmestja pozidan in razdeljen v individualno lastništvo, saj nimamo niti enega stanovanjskega bloka, niti hiš v družbeni lasti pa imamo vseeno približno 26.000 m^2 zelenic, parkov in ostankov majhnih parcelic, ki so v občinski lasti. Prav ti prostorčki pa nas kajpada žulijo, ker niso urejeni po naši želji in v naš ponos. Kako to urediti na preprost in učinkovit način smo krajani dolgo razmišljali, naposled pa nam je le šinilo v glavo. Organizirali se bomo, vzeli stvar v svoje roke, potem pa ni zlomek, da ne bi uspeli.

Pri KS **ustanavljamo »Olepševalno in hortikulturno društvo«.** To je le začasno ime. Tudi registrirali se bomo kot društvo z vsemi pravicami v svoji pristojnosti. V tej ustanovni druščini nas je že 7 članov. Seveda je nas še premalo. Radi bi imeli v vsaki ulici vsaj enega člana, saj bi tako lažje uresničevali naše zastavljene cilje.

Naš program je zelo enostaven, toda bogat in krajanom dopadljiv.

Od občinskega Sekretariata za urejanje stavbnih zemljišč želimo dobiti spisek in lokacije vseh nelastniških parcelic v naši KS.

Tja bomo namestili lične opozorilne tablice, kakršne so že v parkih.

Prihodnjo pomlad bomo posadili nekaj drevesc lipe, slive, češnje in enostavnih jabolk, torej drevesa, ki niso zahtevna in rastejo brez posebnega vzdrževanja. Tako je ravnala tudi slavna Marija Terezija v 2. polovici 17. stoletja.

V sodelovanju z Osnovno šolo Oskar Kovačič bomo počistili vso navlako po vsej KS.

Razdelili bomo skrbništvo nad posameznimi področji tako, da bodo naši člani delovali kot nadzorniki.

S Komunalnim podjetjem RAST bomo sodelovali glede vzdrževanja parkovnega drevja. Odstraniti bodo morali nekaj dreves, katerih korenine že dvigujejo asfaltno prevleko na cestah in peš poteh. V Melikovi ulici raste tudi nekaj že mogočnih dreves, katerih pomladno cvetenje močno onesnažuje okolico, celo stanovanja.

Za uresničevanje tega programa bomo poleg dobre volje potrebovali tudi nekaj denarja. Tudi na to mislimo. Možnosti je več. Če se je do sedaj našel denar za tako zvane HO RUK akcije brez koristi, se bo našel tudi za take pametne stvari, ki so v korist in okras krajanov.

Vse prebivalce v naši KS naprošamo, da sodelujete z nami, nam dajete koristne ideje, nam pomagate po svojih močeh, kajti le skupaj bomo naredili naš kraj lepši in prijaznejši!

CIRIL BORŠTNER

Srečno novo leto 1991

● *Želimo vsem članom Rdečega križa, ki so nam pomagali v akcijah pobiranja oblačil, papirja in podpore. Zahvaljujemo se za pomoč*

● KO Rdečega križa Milan Česnik

Grajska kapela na Turjaku spet služi vernikom

Natanko po sedeminštiridesetih letih so na Turjaku znova predali svojemu namenu znamenito grajsko kapelo, ki je svojčas služila tako stanovalcem gradu, kakor okoliškim vernikom. Na posebni verski svečanosti je številnim obiskovalcem (med temi naj omenimo člana predsedstva Slovenije dr. Matjaža Kmecla, župana mesta Ljubljane Jožeta Strgarja, našega župana Bogdana Bradača in predsednika IS Davorja Valentinčiča) spregovoril ljubljanski nadškof **dr. Alojzij Šuštar,** ki je tudi posvetil obnovljeno kapelo.

Metropolit se je zahvalil Materi Mariji, zavetnici te cerkve, da kapelica spet služi v bogoslužne namene, vso zahvalo pa je izrekel tudi Regionalnemu zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine (še posebej gospe Špeli Valentinčičevi) in občini, ki sta z nemalo truda kapelici znova vdihnila nekdanje življenje.

»Veseli smo, da bomo zdaj blagoslovili to kapelo in njen oltar – oltar, ki je kot družinska miza, okrog katerega se zbiramo kakor družina.«

Dr. Alojzij Šuštar je v svojem razmišljanju segel tudi v preteklost gradu in kapele, ki da »je izjemno bogata in razgibana in ki pripoveduje o turških vpadih pa tudi o življenjski moči ljudi, ki so tu živeli... Če bi mogli spregovoriti ti kamni, kaj bi vse pripovedovali iz zgodovine preteklih stoletij in zadnje vojne...« je dejal dr. Alojzij Šuštar.

Cerkvica, v kateri je svojčas maševal tudi pesnik Anton Medved, izvira iz zgodnjega XVII. stoletja (druga kapelica, ki se je tudi »naselila« v gradu je bila še starejša), sprva pa je služila le prebivalcem gradu. Zanimivo je, da prostor za vernike tu ni posebej ločen od oltarnega dela – kamnite plošče iz XV. stoletja, ki so jo prinesli iz starejše kapele. Oboki, okna, loki in ornamenti, nosijo pečat romanske arhitekture, ki se, kot je bilo rečeno na posvetitvi kapele, spogleduje s kasnejšim barokom. Ko bo kapela v celoti obnovljena, se bo gotovo še bolje vklapljala v kompleks monumentalne graščine.

B. VRHOVEC

Nadškof Alojzij Šuštar s sodelavci predaja kapelo bogoslužnim namenom. Na versko svečanost so prišli tudi nekateri potomci grofov Auerspergov, nekdanjih lastnikov gradu.

Na Dobrovi letos niso držali križem rok

Letošnje leto v krajevni skupnosti Dobrova končuje z iztržkom, ki bi ga lahko primerjali le z najbolj delovnimi leti. Poleg pridobitve novih prostorov na podstrešju zadružnega doma (o tem več v posebnem zapisu), je bil letos zgrajen tudi nov most čez Gradaščico (pod Selom), z njim pa nova, kakih 500 metrov dolga dovozna cesta na Selo, kjer so večidel sredstev prispevali krajani sami. Ta most je pred tem že služil na avtocesti Ljubljana–Zagreb (blizu Grosuplja) in je bil na Gradaščico dejansko le prestavljen. Pri tem je Dobrovčanom izdatno pomagala tudi Skupnost za ceste Slovenije.

V delovno kroniko letošnjega leta bodo prav tako lahko zapisali tudi asfaltiranje in ureditev ceste na Hruševo (skozi Šujico), asfaltiranje ceste na Šujici, obeta pa se tudi asfalt na stari cesti skozi Gabrje in na kakih 600 metrov cestišč v Brezju. Tudi tu so kajpada precej sredstev (pa tudi z delom) prispevali krajani, del denarja pa je primaknila Komunalna skupnost ljubljanskih občin. V letošnjem letu so načrtovali tudi ureditev ceste skozi Žerovnikov graben, a se je zataknilo zavoljo nekaterih posameznikov; prav zato gradnja tu napreduje le po polževo.

Med komunalnimi izboljšavami naj omenimo še pridobitev javne razsvetljave v Gabrju in osvetlitev farne cerkve na Dobrovi in podružnične cerkve v Brazju. Odprt je bil tudi nov gasilski dom na Hruševu, gradnja gasilskega doma na Dobrovi pa je v sklepni fazi. Vse bolj urejeno in posodobljeno postaja tudi športno igrišče v Gabrju, odprta je (že od spomladi) nova zasebna trgovina v Podsmreki, pripravljen pa je že tudi prostor za zasebno pizzerijo s slaščičarno in trgovino z gradbenim materialom na Dobrovi.

Gradnja mrliške vežice zraven dobrovske cerkve je tik pred zaključkom. Zdaj urejajo pokriti poslovni prostor. Računajo, da bo vežica odprta spomladi.

Kar zadeva preskrbo z vodo, je na Dobrovi stekla gradnja novega vodnega rezervoarja (s kapaciteto 50 kubičnih metrov), s katerim naj bi krili porabo v konicah. To je zlasti ob petkih in sobotah, ko ljudje porabijo največ vode. V pripravi pa je tudi pridobitev gradbene dokumentacije za vodni sistem na Osredku. Tam sicer že imajo zajetja, a brez rezervoarjev.

»Kakorkoli vzamemo, smo lahko z letošnjim delovnim programom zadovoljni, razen morda s telefonijo, kjer pa pridemo na vrsto šele po izgradnji krimskega telefonskega sistema. Ker pa se je ta gradnja zavlekla, pač še nismo prišli na vrsto,« ocenjuje zajetni sveženj letos opravljenih del predsednik sveta KS Dobrova **Franc Maček.**

B. VRHOVEC

Novi kilometri asfalta tudi v Kozarjih

Pot čez gmajno v Žejah krajanom poslej ne bo več delala preglavic. V letošnjem letu je namreč cesta dobila težko pričakovani asfalt, pri katerem so se tako z denarjem, kot z delom dobro odrezali tudi sami krajani (ti so lepo uredili tudi okolico). Skupno je bilo letos v KS Kozarje asfaltiranih cca 3 kilometre cest, zgrajen pa je bil tudi nov most čez Mali graben pri Dolgem mostu, kajti stari, leseni je bil že povsem dotrajan.

Med pomembnejše pridobitve štejejo tudi javno razsvetljavo v Žejah in novo zasebno trgovino Zajc, v pripravi pa je tudi pridobitev gradbene dokumentacije za novo prostornejšo samopostrežno trgovino, ki naj bi jo začela graditi Emona.

B. VRHOVEC

Turistična bodica

Pravijo, da se turizem prične na cestah, zato je prav, da tudi tu ukrepamo v okviru svojih zmožnosti.

Majhne stvari na pravem mestu pa ustvarjajo dobre občutke pri vsakem človeku.

Tako na primer na križišču pri Gorjancu napačno postavljena tabla z obvestilom smeri proti Ljubljani in Postojni stoji za odcepom, na katerega se nanaša, po nepotrebnem ustvarja zmedo predvsem pri tistih voznikih (turistih), ki redkeje ali prvič zavijajo iz Tržaške ceste na omejenem križišču na AC proti Postojni ali na obvoznico.

Predlagamo, da se tabla prepolovi in na cestišču označi znaka za I (Italija) in A (Avstrija).

D. STANOVNIK

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

BREST

Prednost ima kmetijstvo

Če že kje budno spremljajo vračanje po vojni zaplenjene zemlje, potem so to kmetje v Brestu. Na območju te vasi je kar 380 hektarov obdelovalne zemlje, ki je zdaj v družbeni lasti (največ v rokah Ljubljanskih mlekarn), zato bo delitev te pogače še toliko bolj vznemirljiva. Precejšen del tega zemljišča, še zlasti barjanskega, pa je še sploh neobdelan (na barjanskem delu najbolje uspeva koruza, polja pa koristijo bolj za žitarice).

Toda čeprav izrazito kmetijsko področje, Brest (s 60 hišami) premore le vsega štiri zaščitene kmetije; vsi ostali so polkmetje, pa četudi je v nekaterih hlevih tudi po trideset glav živine. Tak (pol)kmet pa seveda rabi več zemlje.

Brest: kmetijstvo ima še vedno prednost

Poslednji kilometer makadama

Ko so asfaltirali cesto od Matene do Bresta, tudi tu *ni šlo povsem brez težav: zmanjkalo je denarja za* »zaključek« – kakih 80 metrov asfalta od križišča v Brestu proti Tomišlju. Ta cesta je občinska. V planu je, da bi uredili tudi ta kos cestišča, a ni od kje vzeti sredstva. Drugi, daljši del ceste, ki že dolgo čaka na asfalt, *pa poteka po kmetijskem področju*, od križišča v Brestu proti Barju.

»Ta cesta je še posebej slabo vzdrževana, in v sušnih obdobjih nam ne manjka prahu, v deževnih pa blata,« opozarja na problem vsestranski krajevni delavec **Stane Prek.**

Kdo bo plačal kanalizacijo?

Še več preglavic imajo v Brestu, kot kaže, s kanalizacijo. Pravijo, da so v neenakopravnem položaju s sosednjim Igom in Stajami, kjer da so se gospodinjstva priklapljala brez prispevka, oni pa naj bi plačali. »Tu je kar nekaj gospodinjstev, ki bi se rada priključila na kanalizacijsko omrežje, a to zdaj žal ni mogoče, nihče pa tudi ne ve, kdaj se bomo priklopili, kdo bo plačal in koliko. Žalostno, če pomislimo, da smo v prvi coni varstvenega pasu. Tu ima zdaj vse v rokah komunala in sanitarna inšpekcija. Nekaj časa je že vse tiho. Vse se suče okrog denarja. Prav zato morajo zdaj nekateri graditi greznice, dokler ne bo jasno, kdaj se bodo priklopili na omrežje. Spet drugim pa je čisto vseeno, ali kanalizacija je ali pa je ni,« pravi Stane Prek.

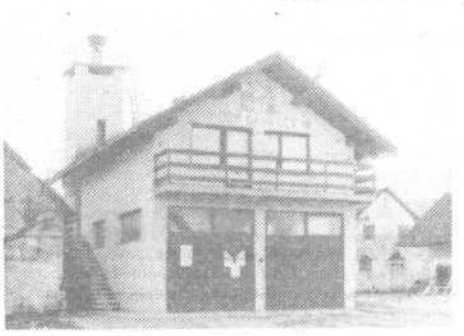

Novi gasilski dom. Gasilstvo ima v Brestu že dolgoletno tradicijo.

Dovolj vode

Toda če že imajo Breščani težave z odtokom vode, pa so zadovoljni z dotokom. Pravijo, da je zdaj vode več kot dovolj. Preskrba z vodo (ta se napaja v črpališču Brest) je že nekaj časa v rokah mestnega vodovoda, medtem ko je poprej bedela nad njo KS Tomišelj. Stane Prek pravi o tem: »Cena vode je zdaj natanko takšna kot v mestu, zato nas ne boli več glava okrog tega. Nikakršnih pritožb tudi ni, da bi bilo vode premalo. Skratka, preskrba z vodo je v celoti zadovoljiva.«

V vasi imajo urejen tudi telefon in preskrbo z osnovnimi potrebščinami; le da bi Breščani radi videli, da bi bila njihova stara vaška trgovina odprta tudi popoldne, tako da jim ne bi bilo treba vsega nositi iz Ljubljane (kjer je večina zaposlena). V Brestu se lahko pohvalijo tudi z novim gasilskim domom (iz 1982 leta) in močnimi gasilskimi tekmovalnimi destinami, medtem ko za druge družabne aktivisti očitno ni posluha; v kraju in ne kulture in ne športa, in mladi se v dolgih zimskih večerih praktično nimajo kam dati. Dobro pa je poskrbljeno za prevoz otrok v šolo: otroci do 4. razreda hodijo v štirirazrednico v Tomišelj, otroci višjih razredov pa se vozijo na Ig.

BRANKO VRHOVEC

Krajanom Vnanjih Goric v premislek

Naša KS je ena tistih, ki nima urejenega komunalnega sistema (asfalt, kanalizacija, telefon, univerzalne plošča-di...) ima pa obilo prahu zlasti poleti, ko nekateri včasih ob sobotah tuširajo tudi rože na oknih, ob nedeljah pa se ob odprtem oknu tudi juha sama popopra s cestnim prahom.

Za tako stanje seveda ni kriva stara oblast, še manj pa nova. Nekdanji in sedanji krajevni aktivisti pa tudi zaslužijo pohvalo za svoje prostovoljno in neplačano delo, saj se dobri rezultati njihovega dela kažejo na drugih vidnih mestih.

Danes pa lahko trdimo, da je delo v KS nekako opešalo, seveda v primerjavi s sosedami (Brezovica, Notranje Gorice in Podpeč–Preserje) pa močno zaostalo tako da so nam lahko te sosede v marsičem zgled.

Spremenjene razmere in vpliv demokracije je brez koristi, če se najprej ne odraža tam, kjer živimo. **Zato SKZ Krim–Barje poziva krajane Vnanjih Goric, da se prebudijo iz spanja in sami organizirajo tako skupnost, da bo zadovoljila interese večine krajanov. V teh časih je to edini način, da se ohranijo Vnanje Gorice kot samostojna skupnost krajanov in ne del kake druge (podobno kot pošta).**

Načinov organiziranja je več. Dober se kaže v KS Podpeč–Preserje, kjer je vsako področje izbralo svoje predstavnike v svet, ki je tako dovolj pisan in pokriva ves teren.

Bodoče odbornike pa naj bi predlagali sosedje, politične stranke, lahko pa se seveda javijo tudi sami in to najbolje kar tajnici KS Špeli Pugelj na telefon 653-435. Dobro bi bilo, da bi se kandidate zbralo čimprej in da jih izvolimo 23. decembra skupaj s plebiscitom.

Podobno so naredili v Notranjih Goricah že na zboru volilcev pred volitvami in v Preserju na samih volitvah. In prav zato lahko še enkrat potrdimo, da zaostajamo in da prihaja ob koncu leta prilika, da zamujeno nadoknadimo. Torej krajani odločitev o naši skupni prihodnosti je samo v naših rokah!

DRAGO STANOVNIK